

Editorial

MBÚ je mezistupeň, který může prodražit systém

V průběhu celého roku byla u nás ověřována technologie mechanicko-biologické úpravy (MBÚ) s cílem zjistit, jaké výstupy se dají získat a jakou kvalitu budou mít vzhledem k jejich možnému využití. Technické zabezpečení zkoušek i výsledky analýz nám přiblížil Ing. Bedřich Friedmann, vedoucí manažer technické podpory společnosti Sita CZ, a.s.

• Jak bylo technicky zabezpečeno ověřování technologie MBÚ?

Zkoušky byly provedeny na vzorcích, které byly sestaveny na základě bilančních výpočtů, tak aby každý vzorek reprezentoval všechny typy zástavby, vytápění a podobně. Testování proběhlo v každém ročním období, aby výsledky zkoušek zohledňovaly případné sezonní rozdíly ve složení odpadu. Vstupující vzorek reprezentoval „průměrný“ směsný komunální odpad v ČR, čili to, co by šlo do reálného provozu MBÚ. Každý vzorek byl zpracováván jak v mechanickém, tak v biologickém stupni. Na rotačních sítích byl rozdělen na dvě frakce – podsítnou a nadsítnou. U podsítné frakce jsme zjišťovali, jakými kroky z ní lze vyrobit použitelný kompost. Během zkoušek se ukázalo, že podsítná frakce svou kvalitou nesplní požadavky na kompost nebo vstup do kompostu a v podstatě ji nelze použít ani jako technologický materiál pro úpravu skládek.

Ing. Bedřich Friedmann

• Jak to bylo s nadsítnou frakcí?

Nadsítná frakce by měla směřovat do energetiky jako kalorická frakce, tj. k energetickým účelům. Měli jsme v úmyslu ji odzkoušet, ale to se nám bohužel nepovedlo. Nenašli jsme nikoho, kdo by měl o odzkoušení zájem. Naše legislativa je nastavena tak, že možní zpracovatelé nemají o odpady v palivu zájem, resp. jsou k nim velmi opatrní.

• Mechanicko-biologická technologie vyžaduje investice i provozní náklady, jsou z ní podle vašeho výzkumu zisky, které by tyto náklady oprávnily?

MBÚ je úprava, ze které vypadávají frakce, které skončí zčásti na skládce a zčásti v energetickém zdroji na úrovni spalovny. Takže je to mezistupeň, který do systému vnáší vyšší nákladovou náročnost a jako takový může systém nakládání s odpady významně prodražit. Tento fakt je asi nejdůležitějším poselstvím, které vyplývá z našeho výzkumu. V konkrétních případech však může mít metoda MBÚ smysl – hlavně v souvislosti s výstavbou energetického zdroje, který by byl určen přímo pro palivo z nadsítné frakce.

Jarmila Šťastná

(Celý rozhovor a další články týkající se MBÚ naleznete v časopisu Odpady 3/2008.)

V Praze začali jezdit popeláři s ekovozy na zemní plyn

Pod sloganem „Děláme stále více pro Prahu a vaše plíce“ nasadila společnost Pražské služby do provozu tři nová vozidla na svoz komunálního odpadu s pohonem na zemní plyn (CNG). Praha se tak zařadila mezi další evropské metropole, které už výhody komunálních vozů na zemní plyn využívají. Vozy na plyn mají kromě levnějších provozních nákladů díky nižší ceně použitého paliva (téměř poloviční proti benzinu a naftě) i zanedbatelné emise prachu (sazí) a jsou i výrazně méně hlučná. Nasazením těchto vozů startuje ekologický projekt, který má za cíl postupnou obměnu současných vozů s naftovým pohonem pro svoz odpadu a vozů pro samosběrné zamestnání za vozy na zemní plyn. V březnu budou dodány dva nové vozy pro údržbu a čištění komunikací, u nichž budou navíc instalovány speciální prachové filtry, které zachycují jemné prachové částice. Během roku 2008 přibude dalších pět svozových vozů s pohonem na CNG. Všechny vozy budou využity zejména v nejzátíženějších oblastech města a počítá se s nimi i na směnný provoz tak, aby byly co nejvíce využity. Plnicí stanice, které slouží pro vozový park CNG kuka vozů, mohou využívat další firmy i občané. Společnost Pražská plynárenská ve spolupráci s dceřinou společností Pražská plynárenská Správa majetku zřídila unikátní novou službu: Od prosince 2007 funguje v Praze První půjčovna vozidel s pohonem na stlačený zemní plyn v ČR. Prvních 12 aut začalo sloužit zaměstnancům koncernu, firmám i jednotlivcům. K dispozici jsou auta Fiat Multipla a Panda s dvoupalivovým systémem, která si lze pronajmout.

Vážení čtenáři!

Presvědčte se v účtárně, jestli je předplatné vašeho odborného měsíčníku pro rok 2008 skutečně uhrzeno. Bude nás těšit, budete-li dostávat svůj časopis bez vynechaného čísla nebo dvou.

economia
OBSAH ROZHODUJE

Krátce

Přeshraniční převážení odpadů

Pravidla pro dovážení odpadů se zřejmě ještě letos zpřísní. Převážení odpadů budou muset být přesněji evidovány, příslušné dokumenty budou muset firmy uchovávat nejméně tři roky. Změnu přináší novela zákona o odpadech, kterou schválil Senát. Novelu, která vychází z nových požadavků EU, nyní dostane k podpisu prezident. Změny, které novela přináší, mají pomoci v ochraně proti černému obchodu s odpady.

Magistrát kontejnery zaplatí

Magistrát hlavního města nakonec zaplatí přistavení a svoz kontejnerů na objemný odpad, ačkoli se původně rozhodl tuto službu nehradit. Kontejnery bude zatím platit jen v prvním čtvrtletí letošního roku, o financování po zbytek roku rozhodne město do konce února. Dohodli se na tom starostové městských částí s radním Petrem Štěpánkem.

Václav Etlík propuštěn z vazby

Krajský soud v Hradci Králové propustil 24. ledna z vazby podnikatele Václava Etlíka, který je souzen za vznik nelegálního chemického skladu v Libčanech na Hradecku.

Soud tak učinil na základě lednového rozhodnutí Ústavního soudu, podle kterého Etlíkova vazba začala nezákonně. Etlík byl ve vazbě od dubna 2006, tedy 21 měsíců. Na potrestání Etlíka za obecné ohrožení nemá jeho propuštění z vazby vliv. Etlík byl loni v říjnu kvůli skládce odsouzen k 6,5 roku vězení. Říjnové rozhodnutí hradeckého krajského soudu zatím není pravomocné. Státní zástupce požadoval přísnější trest a odvolal se k Vrchnímu soudu v Praze.

Recyklace komunálního odpadu stoupá

Češi vyhazují méně odpadků, víc třídí a stále častěji znovu využívají komunální odpady. Zřejmě ale nezvládnou do roku 2010 zvýšit recyklaci komunálních odpadů na 50 % ve srovnání s rokem 2000, jak to žádá Odpadový plán ČR. Vyplývá to ze zprávy ministerstva životního prostředí. Nedaří se ani oddělovat z komunálního odpadu biologicky rozložitelnou složku. Na skládkách loni skončilo „zeleného“ odpadu o téměř čtvrtinu víc, než stát naplánoval pro rok 2010. V obcích se proto mají objevit nové kontejnery, např. na slupky z ovoce a zeleniny.

Každý Čech předloni vyhodil 387 kg odpadů, z toho 268,1 kg do popelnice na směsný odpad. V popelnicích skončilo spolu s nerozložitelným odpadem na jednoho obyvatele i 139 kg biologického odpadu, který bylo možné využít kompostováním.

Podíl využitých komunálních odpadů se zvýšil z 20,5 % v roce 2004 na 29,6 % v roce 2006. Část komunálních odpadů končí ve spalovnách, kde se využívají k výrobě energie, předloni to bylo 9,5 %. Znovu použita ve výrobě byla pětina komunálního odpadu, což je o 14,5 % víc než v roce 2000. I přes toto navýšení a další plánovaná opatření je ale splnění cíle navýšit recyklaci na 50 % do roku 2010 podle zprávy „problematické“.

Pro hodnocení produkce biologicky rozložitelného odpadu používají statistiky jako srovnávací rok 1995, kdy ho bylo na skládky uloženo 148 kg na jednoho obyvatele. V roce 2010 měl být tento podíl snížen na 75 %, tedy 112 kg na obyvatele. Zatím ale množství „zeleného“ v popelnicích neklesá, v roce 2006 skončilo biologického odpadu na skládkách 139 kg.

Ceny skládkování se budou v příštích letech podle ministerstva životního prostředí zvyšovat, takže by mělo být pro obce výhodné investovat spíše do třídění a recyklace než do skládkování.

Novela odpadového zákona, kterou úřad připravuje, přinese ale i navýšení poplatků, které mohou obce vybírat za svoz komunálního odpadu, a to z nyníjších

500 Kč až na 900 Kč. Zvýšení limitu se týká občanů těch obcí, které podle vyhlášky vybírají poplatek za odvoz na osobu. Lidé v obcích, kde se platí například podle objemu popelnice nebo četnosti svozu, se zvýšení netýká.

Novela by měla podle ministerstva vstoupit v platnost v lednu 2009. „Bude zároveň znamenat povinnost pro obce zajistit lidem možnost třídít sklo, plasty, papír, kombinované nápojové obaly a kompostovatelný odpad,“ sdělil mluvčí ministerstva Jakub Kašpar. Po zvýšení poplatku volají obce už několik let.

Obchody v Číně nesmějí zdarma rozdávat igelitky

Čínská vláda chce zabránit supermarketům a obchodům rozdávat zdarma svým zákazníkům ultratenké igelitové tašky a současně zakázala i jejich výrobu. Důvodem má být jejich přílišná ekologická zátěž a úspora surovin při produkci. Informovala o tom agentura Reuters. Své rozhodnutí zakázat od 1. června výrobu a distribuci těchto dnes již neodmyslitelných pomocníků při nakupování obhájí čínský kabinet tím, že v zemi se prý používá příliš mnoho igelitových pytlíků a nedaří se s nimi patřičně nakládat. „Zatímco vycházíme vstříc pohodlí zákazníků, plýtváme drahocennou ropou a znečišťujeme životní prostředí země,“ stojí v prohlášení vlády.

Obavy ze znečišťování přírody panují i mezi obyčejnými Číňany, ale nový zákaz nemusí veřejnost jednomyslně uvítat. Již minulý rok zakázaly úřady obchodům v jihočínském městě Šenčenu poskytovat sáčky zdarma a rozpoutaly tak ostrou veřejnou diskusi. Místní prodáváci se obávali, že odradí své zákazníky, a někteří lidé obviňovali vládu z úmyslu převést náklady na ochranu životního prostředí na bedra občanů. Od 1. června již tedy nesmějí být v Číně igelitové sáčky rozdávány v obchodech zdarma a na všech taškách musí být vytištěna cena.

Výroba, prodej a používání sáčků s šířkou menší než 0,025 mm je pod hrozbou pokut a konfiskace zboží zakázáno. Čínská vláda také zvažuje úpravu daní, aby tak odradila výrobce a prodejce sáčků a podpořila recyklaci tohoto odpadu. „Měli bychom povzbudit občany, aby se vrátili k látkovým taškám a košíkům na zeleninu,“ pokračuje prohlášení vlády. Říše středu sleduje celosvětový trend omezování spotřeby igelitových pytlíků. Vlády se o to pokoušejí pomocí daňových restrikcí či přímých zákazů.

V Číně se denně použijí údajně až 3 miliardy igelitových sáčků a země tak na produkci plastických hmot používaných pro obaly spotřebuje každý rok 5 milionů tun ropy.

Jak je to v Austrálii a v New Yorku

Austrálie se hodlá připojit k ekologickému trendu zaměřenému proti igelitovým sáčkům a zakáže jejich užívání ve velkých obchodech. Oznámil to nový australský ministr životního prostředí Peter Garrett s tím, že zákaz by měl vstoupit v platnost koncem letošního roku. Městská rada New Yorku se vydala jinou cestou – přijala rozhodnutí, podle kterého budou velké obchody povinny zajistit systém recyklace plastových sáčků.

Vydavatelství Economia a.s.
– Divize konferencí a seminářů
vás zve na odbornou konferenci

Správná cesta k evropským dotacím (doprava, životní prostředí, energetika)

úterý 19. 2. 2008, od 9 do 15 hod.
Autoklub ČR, Opletalova 29, Praha 1

Odborný partner: Národní síť Zdravých měst
Moderátor: Igor Záruba – týdeník Ekonom
Mediální kampaň: Hospodářské noviny, měsíčník
Dotace a Moderní obec

Více informací:

www.konference.ihned.cz, tel.: 233 071 950

e-mail: konference@economia.cz

economia
KONFERENCE

Výběr použitých baterií

Olomoucká radnice začala vybírat použité baterie. Sběrové kontejnery se nově objevily na 25 místech včetně tří základních škol, několika pracovišť magistrátu nebo městské policie. Město se zařadilo do pilotního programu neziskové společnosti Ecobat, která sběr starých baterií v ČR zajišťuje, řekl náměstek primátora Svatopluk Ščudlík. „Důvodem sběru a recyklace jsou především toxické kovové složky baterií, např. nikl nebo kadmium. Sběr použitých baterií by se měl podle směrnice EU do roku 2012 trojnásobně zvýšit,“ uvedl ředitel Ecobatu Petr Kratochvíl. Pokud se tak nestane, hrozí ČR finanční sankce. Loni se na území Olomouce vybralo jen 500 kg použitých článků, v celé republice to bylo 264 tun.

Blansko chce sběru odpadů

Blansko plánuje do dvou let vybudovat sběrné středisko odpadů se zázemím pro technické služby. Na projekt chce město žádat o dotace z evropských fondů. Ještě letos by měla začít i výstavba kompostárny na likvidaci biologického odpadu, v návrhu rozpočtu na rok 2008 je na ni vyhrazeno 5 mil. Kč.

Prostějov odstraní černou skládku

Město Prostějov nechalo odstranit černou skládku, kterou založil neznámý pachatel počátkem roku v lesoparku Hloučela u Tiché ulice. Odstranění asi dvou metrů krychlových směsného odpadu bude stát 2000 Kč. Radnice pověřila likvidací firmu A.S.A.

Na Liberecku už 6200 nádob

Obyvatelé v Libereckém kraji mohou třídít odpad do více než 6200 kontejnerů, za poslední čtyři roky se jejich počet zvýšil dvojnásobně. Loni přibýlo na 240 nádob a letos se počítá s nákupem nejméně 170 dalších.

Ekologie

Japonsko přišlo s fondem na snížení emisí CO₂

Japonsko, jeden z největších světových producentů skleníkových plynů, vytvořilo fond Cool Earth Partnership (Partnerství pro chladnou Zemi) s 10 miliardami dolarů. Prostředky jsou určeny rozvíjejícím se ekonomikám na opatření proti změnám klimatu bez rizika, že se jim zpomalí hospodářský růst. Uvedl to v Davosu japonský premiér Jasuo Fukuda. Fukuda na Světovém hospodářském fóru také oznámil, že Japonsko půjde v omezování emisí skleníkových plynů do roku 2012 dále, než se zavázalo v Kjótském protokolu.

Země také navrhuje, aby si svět dal za další cíl zvýšit do roku 2020 energetickou účinnost o 30 %. Během pěti let má Japonsko v plánu investovat zhruba 30 miliard

dolarů do ekologického výzkumu a vývoje a energetiky. Pětiletý program Cool Earth Partnership je financován z veřejných i soukromých zdrojů. Osm miliard dolarů ve fondu půjde přímo na snižování emisí a zbývající dvě miliardy jsou na granty, technickou asistenci a pomoc pro země, které chtějí vyrábět elektřinu ekologicky čistěji.

Japonci v Davosu rovněž navrhli, aby se posunula o rok základna, z níž se limity emisí vypočítávají podle Kjótského protokolu, tedy na rok 1991. Japonsko chce návrh předložit oficiálně na červencovém setkání představitelů skupiny G8. Protokol nyní požaduje, aby vyspělé země snížily emise CO₂ v průměru o 5 % proti roku 1990, napsaly agentury Reuters a AFP.

Boj proti klimatickým změnám v EU bude asi řídit ČR

Energeticko-klimatický balíček, který přijala Evropská komise, zřejmě bude schvalován na jaře 2009, tedy v době, kdy unii bude předsedat Česká republika. Shodli se na tom v Bruselu ministři životního prostředí Slovinska, Česka, Francie a Švédska.

Soubor, jehož platnost je podmíněna souhlasem členských států i Evropského parlamentu, obsahuje návrhy konkrétních a závazných kroků, které mají jednotlivé státy Evropské unie učinit pro splnění unijních cílů v rámci boje proti změnám klimatu. Konkrétně jde o závazky unie zvýšit do roku 2020 podíl obnovitelných zdrojů na spotřebě energií z 8,5 na 20 % a naopak do stejného roku snížit o pětinu emise skleníkových plynů proti roku 1990.

Ministři chtějí mít balíček schválený ještě před volbami do Evropského parlamentu, které se uskuteční před koncem půlročního českého předsednictví v prvním pololetí 2009. „Je to velmi pravděpodobné,“ řekl český ministr Martin Bursík o možnosti, že hlavní debata o schvalování proběhne právě za českého předsednictví. „Máme štafetový běh, kde teď běží Slovinci, kteří předávají Francouzům a Francouzi předávají nám ... Ale ten, kdo bude probíhat tou (cílovou) páskou, bude pravděpodobně Česká republika,“ řekl Bursík v Bruselu.

Postoje některých členů české vlády vůči připravenému balíčku opatření v rámci boje proti klimatickým změnám se dosud někdy značně rozcházely. Zřejmě největší rozpory panovaly mezi ministerstvy životního prostředí

a průmyslu a obchodu. Bursík se nicméně neobává, že by tento fakt práci Prahy během předsednictví v Evropské unii mohl nějak zvlášť omezovat.

„Ještě před několika dny jsem se toho obával, protože jsme trochu měli nedorozumění na domácí straně, jak vlastně číst ty návrhy (EK),“ připustil Bursík před českými novináři. Tyto obavy však už pominuly, neboť vláda se prý v podstatě shodla, že jde o realizovatelný cíl odpovídající českým odhadům i návrhům.

Hlavní problém podle Bursíka nebudou při dalších vyjednáváních o budoucnosti balíčku tvořit obecné cíle EU, ale konkrétní limity, které EK pro každou zemi navrhuje. „Tam do toho vstoupí tvrdý lobbing,“ poznamenal ministr. Některé země už totiž naznačily, že se jim návrhy příliš nelíbí. Bursík upozornil i na další věc. Českou republiku totiž v předsednické roli zřejmě nečeká jen

konečně a dost možná velmi problematické dolaďování energeticko-klimatického balíčku, ale také začátek jednání s novou americkou administrativou o dohodě nahrazující takzvaný Kjótský protokol. Ten stanovuje limity snižování emisí a jeho platnost vyprší v roce 2012, nepodílí se na něm však všechny země.

Letos se ve Spojených státech konají prezidentské volby, přičemž dosavadní republikánská administrativa prezidenta George Bushe odmítala protokol z Kjóta ratifikovat. USA přitom spolu s Čínou nebo Indií, které rovněž pevné limity na snížení emisí nemají, vypouštějí do ovzduší nejvíce skleníkových plynů.

Moratorium na biopaliva

Britská vláda by měla uvalit na využívání biopaliv moratorium, protože pohonné hmoty vyráběné ze zemědělských plodin škodí životnímu prostředí a zvyšují ceny potravin. Vládu k tomu vyzval parlamentní výbor pro hodnocení životního prostředí.

Zpráva výboru došla k závěru, že i přes příspěvek k omezování emisí skleníkových plynů v dopravě má v současnosti většina biopaliv na životní prostředí záporný vliv, řekl předseda výboru Tim Yeo. Rozsáhlý průmysl výroby biopaliv také může podle zprávy vést k růstu cen potravin a mohl by ohrozit potravinovou bezpečnost v rozvojových zemích.

Více ekologických zemědělců

Počet českých ekologicky hospodařících zemědělců se v loňském roce zvýšil téměř o 45 % a překročil hranici 1300 ekofarem. Farmáři přecházejí na ekologické zemědělství kvůli rostoucí poptávce po biopotravinách. Ta se projevila i meziročním nárůstem počtu registrovaných výrobců biopotravin o více než 65 % na 253.

Elektromobily pro Izrael

Francouzská společnost Renault a její japonský partner Nissan budou pro Izrael vyrábět automobily s pohonem na elektrický proud. Dohoda je součástí izraelského projektu pro rozvoj alternativních zdrojů energie. Informovala o tom agentura Reuters. „Bude to neekologičtější sériově vyráběný automobil na trhu,“ řekl generální ředitel obou automobilek Carlos Ghosn. Dodal, že automobily na jedno nabití baterie ujedou zhruba 100 km ve městě a až 160 km na dálnici. Jejich maximální rychlost bude činit 110 km za hodinu.

Za nepořádek maximální pokuty

Děčínská městská policie chce lidem udílet maximální možné pokuty za znečištění veřejného prostranství. Podle ředitele strážníků Marcela Horáka se musí lidé připravit na to, že za prohřešky, jakými jsou například odhazování odpadků či neuklizení psích výkalů, budou muset platit až tisícikorunové pokuty. Mnohem častěji chce městská policie případy předávat i do správního řízení, kde může být pokuta ještě vyšší.

V Hradci slouží čtvrtý sběrný dvůr

Obyvatelé Hradce Králové mohou využívat již čtvrtý sběrný dvůr. Novou možnost uložit nejrůznější odpad mají v areálu společnosti Hradecké služby v ulici Bratří Štěfanů na Slezském Předměstí. Informace o provozní době sběrných dvůrů je možné najít na webové stránce www.hradeckesluzby.cz. Provoz dvůrů zajišťuje společnost Hradecké služby, která je členem sdružení Marius Pedersen Group.

V SAE vznikne nejčistší město planety Masdar

Nejčistší město planety vznikne ve Spojených arabských emirátech. Bude v něm žít 47 500 obyvatel, nebudou v něm žádná auta, zplodiny ani odpady. Půjde o zelené město budoucnosti s úzkými uličkami poskytujícími chodcům stín. Model města Masdar, což arabsky znamená pramen, představil na konferenci o energiích budoucnosti v Abú Zabí ateliér světového britského architekta Normana Foster. Se stavbou se začne v únoru na pozemku o velikosti 6 km² a první z obyvatel by se do něj měli začít stěhovat už příští rok, i když se počítá s tím, že poslední stavební práce skončí až za 10 let.

Projekt ateliéru Foster and Partners je podle agentury Reuters ideálním příkladem soběstačné architektury. energii pro budovy bude vyrábět elektrárna na solární panely. Ulice budou zastíněny, aby v pouštním prostředí, v němž v létě teploty stoupají až k 50 °C, poskytovaly chodcům stín. Město je umístěno tak, aby co nejlépe využilo zchlazující proud vzduchu vanoucí od moře. Mělo být ohraničené zdí, která ho bude chránit před hlukem letiště nedalekého Abú Zabí i před pouštní vlnou.

Do Masdaru nebudou smět vjíždět motorová vozidla, dopravu zajistí elektrické vlaky, jež budou jezdit až do centra Abú Zabí. Užitkovou vodu bude zpracovávat odsolovací zařízení s kapacitou o 80 % vyšší, než je v těchto zařízeních obvyklé. Odpadní voda bude procházet čistíčkami, aby mohla být použita k zalévání rostlin, jež budou pěstovány k výrobě biopaliv.

V Masdaru bude sídlo vědeckého a technického ústavu. Stoupenci víze doufají, že právě toto pracoviště bude přitahovat nejlepší odborníky z celého světa. Počítá se také s tím, že se

pro výzkum v něm rozhodnou nadnárodní i začínající společnosti z oblasti ekologických technologií. Foster považuje Masdar za dosud nejdokonalejší ekologický projekt. „Nejedná se tu o žádnou módu, ale o přežití,“ řekl.

SAE jsou podobně jako ostatní země Perského zálivu významným exportérem ropy a v přepočtu na obyvatele patří k největším producentům skleníkových plynů na světě. Vláda oznámila, že hodlá do projektů obnovitelných a ekologicky nezávadných zdrojů energie investovat 15 mld. dolarů (268 mld. Kč). Tato suma zahrnuje i výstavbu Masdaru.

Foster, jehož firma má za sebou řadu velmi známých staveb včetně rekonstrukce sídla berlínského Říšského sněmu nebo stavbu londýnského sídla společnosti Swiss Re, řekl, že takto ekologicky náročný projekt ztěžují v SAE tamní klimatické podmínky. „Eliminovat tvorbu skleníkových plynů je v poušti náročnější než v mírném pásmu. Bylo by to mnohem jednodušší

např. ve Středomoří nebo v severní Evropě. Já ale věřím, že je třeba pracovat v souladu s místní přírodou a že musíme vycházet z místních tradičních staveb,“ řekl 73letý architekt. Masdar bude velmi hustě obydlené město, čímž se bude lišit od plošně roztažených moderních zástaveb v Perském zálivu, kde není nouze o pouštní pozemky.

Toho, že by obyvatelům mohly chybět automobily, se Foster nebojí. „Podívejte se na Benátky. Cítíte se tam nějak omezení proto, že tam nejsou auta? Právě naopak. Benátky jsou natolik přitažlivé, že jim jejich popularita může až škodit. Hovoříme tu o využití technologie ve smyslu dosažení maxima s využitím minimálních prostředků,“ řekl slavný Brit.

Brusel zpřísnil pravidla pro biopaliva

Evropská komise potvrdila, že v roce 2020 by měl podíl biopaliv v pohonných hmotách tvořit 10 %. Po stále větší kritice vědců a některých ekologických organizací však Brusel přitvrdil pravidla pro využití biopaliv. Neměla by přispívat k ničení krajiny, ekologické různorodosti a ve svém důsledku by neměla vést k ještě větším emisím (CO₂). Návrh, který vyvolává odpor průmyslu i odborů, jež se bojí ztráty pracovních míst, musí ještě schválit členské státy EU a europoslanci.

Biopaliva, která budou využívána v EU, budou muset splňovat kritéria „udržitelnosti“, jinak nebudou brána v úvahu jako obnovitelný zdroj energie. Samotná kritéria zatím nejsou pevně stanovená, ale komise vytyčila některá pravidla pro jejich pěstování. V dohledné době navíc počítá s nástupem biopaliv druhé generace. Hlavní rozdíl mezi současnou generací biopaliv a biopalivy druhé generace vězí ve využitelnosti rostliny. Zatímco nyní se využívají jen její semena, u vyspělejších paliv se využívá celá rostlina. Lze navíc využít i zemědělské či potravinářské odpady a v delším časovém horizontu bude možné přizpůsobit paliva např. požadavkům motorů. Komise nicméně nehodlá na příchod biopaliv druhé generace čekat a raději se prozatím zaměřila na stanovení pravidel pro pěstování plodin určených na biopaliva. Brusel brojí proti pěstování na územích, která slouží jako přírodní úložiště uhlíku. Stejná pravidla v podstatě platí i pro území, jež se vyznačují velkou ekologickou rozmanitostí a omezení se týkají i režimu na pastvinách.

Proti kácení amazonských pralesů

Brazílie zesílí boj proti odlesňování Amazonie. Oznámila to ministryně životního prostředí Marina Silvaová de Limaová. Rozhodnutí je reakcí na zprávy o prudkém zvýšení nelegální těžby dřeva v amazonském pralese v posledních pěti měsících. V Brazílii bylo od srpna 2007 odlesněno asi 7000 km² území, přibližně dvojnásobek proti původním prognózám. Nové vládní nařízení zakáže využívat odlesněnou půdu k zemědělským účelům.

Toto opatření míří především proti chovatelům dobytka a pěstitelům sóji, kteří si vypalováním pralesů rozšiřují užitné plochy svých farem. V případě porušení pravidel vláda zablokuje zemědělcům přístup ke státním dotacím. Ministerstvo životního prostředí rovněž zvýší o čtvrtinu počet policistů nasazených v oblasti a vyšle do Amazonie speciální agenty. Ti budou dohlížet na farmáře a bránit nelegální těžbě dřeva.

Salima se zaměří na biopotraviny

Hlavním tématem březnových potravinářských veletrhů Salima budou biopotraviny, nejrychleji rostoucí segment světového potravinářského trhu. Součástí doprovodného programu bude i konference, na níž odborníci z celé Evropy předvedou příklady využití biopotraviny ve veřejném stravování, například ve školních či nemocničních jídelnách.

V České republice tomu zatím brání malá informovanost veřejnosti a mýtus vyšších cen, řekl organizátor konference Tomáš Václavík. Veletrhy začínají na brněnském výstavišti 4. března.

Více peněz na ekologické projekty

Členské státy Evropské unie budou moci v příštích letech dávat více peněz na projekty ochrany životního prostředí než dosud. Evropská komise totiž v rámci svého návrhu energeticko-klimatického balíčku přišla mimo jiné i se změnou pravidel státní podpory ekologických „zelených“ projektů.

Návrh na rozdíl od jiných částí balíčku začne platit ve chvíli, kdy vyjde v úředním věstníku unie, což by se mohlo stát už v únoru.

Uspělo 365 projektů z Česka

Z evropského operačního programu Životní prostředí bude financováno v České republice prvních 368 projektů. K podpisu ministra životního prostředí Martina Bursíka (SZ) je doporučil řídicí výbor při Státním fondu životního prostředí.

V prvním kole výběru uspěla zhruba polovina žádostí. Náklady na ně dosáhnou částky 10,29 mld. Kč, z toho z prostředků Evropské unie půjde 6,86 mld. Kč.